

DECLARAȚIE

a participanților la lucrările Conferinței Internaționale „Energetica Moldovei 2016”
(EM 2016), ediția a III-ea.

30 septembrie 2016, Chișinău

Energia constituie o componentă fundamentală pentru asigurarea dezvoltării sustenabile a economiei și contribuie la creșterea nivelului de viață al populației ca urmare a serviciilor energetice oferite utilizatorilor la tarife rezonabile. Securitatea asigurării cu energie este determinată, în principal, de disponibilitatea accesului la resursele energetice primare și de calitatea infrastructurii sectorului care determină eficiența transformării, transportului și distribuției energiei către utilizatorii finali, în forma solicitată.

Particularitățile dezvoltării economice din Republica Moldova și din regiune au impact și asupra sectorului energetic, inclusiv privind problema integrării regionale, creșterii eficienței funcționării prin îmbunătățirea calității managementului, promovării măsurilor de modernizare cu asimilarea și implementarea tehnologiilor energetice inovative, care au la bază rezultatele cercetărilor științifice.

Participanții la lucrările „Conferinței Energetica Moldovei 2016” consideră ca:

1. Securitatea energetică constituie o prioritate atât pe plan național, cât și în context regional, cu referire la țările din Sud - Estul Europei.
2. Acțiunile orientate spre asigurarea securității energetice a Republicii Moldova și a țărilor din regiune (Sud - Estul Europei) se consideră prioritare pe termen scurt, mediu și lung. Vectorii sunt: diversificarea surselor de energie și eficientizarea utilizării acestora
3. Selectarea și promovarea soluțiilor de realizare a interconexiunilor sistemelor energetice trebuie să fie argumentate tehnico-economic pentru asigurarea dezvoltării sustenabile a economiei naționale și promovării pieței concurențiale a energiei electrice și a gazelor naturale.
4. Se recomandă lansarea lucrărilor de modificare a bazei normative privind proiectarea elementelor de infrastructură a sistemelor energetice, ținând seama de caracterul actual al sarcinilor, precum și de evoluția lor în viitor și a schimbărilor climatice ce au loc în regiune.
5. Se constată, că tehnologiile Smart Grid au un caracter complex și multidisciplinar, iar implementarea lor conduce la apariția unor noi provocări privind asigurarea securității alimentării cu energie a utilizatorilor și fiabilitatea sistemelor energetice. Proiectele de tip Smart Grid trebuie dezvoltate în baza argumentărilor tehnico - economice corecte și să fie economic fezabile. Aceasta se referă și la alte tipuri de proiecte de dezvoltare a infrastructurii sistemelor energetice.
6. Este obligatorie respectarea normelor și a prevederilor privind producerea eficientă a energiei electrice și a energiei termice prin optimizarea regimurilor de funcționare a

componentelor de infrastructură a sistemului energetic “*producere – transport - distribuție*”, având ca rezultat contribuția la asigurarea dezvoltării sustenabile a țării și la protecția mediului.

7. Trebuie, cu prioritate, continuate studiile de prognoză și elaborare a balanței energetice a Republicii Moldova pe termen scurt, mediu și lung pentru utilizarea acestor prognoze în procesul de planificare strategică a dezvoltării sectorului energetic, în context cu ținta de dezvoltare a economiei Republicii.
8. Examinarea posibilităților de promovare a propunerilor și recomandărilor expuse în lucrările Conferinței EM2016 în vederea creșterii eficienței energetice și a utilizării acestui concept, în scopul estimării obiective a situației reale în acest domeniu în comparație cu alte țări. Aceasta va contribui la o formulare argumentată a deciziilor privind promovarea măsurilor, care rezulta din obligațiunile țărilor din regiune, asumate pentru domeniul creșterii eficienței energetice.
9. Se propune Comitetului de organizare al „Conferinței Internaționale EM2016” să generalizeze recomandările formulate în lucrările prezentate, care pot contribui la soluționarea problemelor actuale și a celor de perspectivă ale sectorului energetic la nivel național și regional.
10. Se impune diseminarea materialelor, recomandărilor și rezultatelor studiilor efectuate de participanții la conferința EM 2016, inclusiv cele prezentate de către CNR-CME, în scopul fundamentării politicilor energetice, perfecționarea cadrelor și utilizării materialelor în procesul de instruire profesională a studenților.
11. Se recomandă mediatizarea rezultatelor lucrărilor „Conferinței EM 2016” prin publicarea lor în presa cotidiană, în cadrul emisiunilor radio și TV, dedicate problemei asigurării cu energie și protecției mediului.